

Ευρωπαϊκό τραπεζικό σύστημα: μείωση μη εξυπηρετούμενων δανείων, ανησυχία για την κερδοφορία

Κώστας Μουτσιάνας, 22.07.2018

Η Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών (European Banking Authority, EBA) εξέδωσε στις 19.07.2018 περιοδική Έκθεση για τους κινδύνους και τις πηγές αστάθειας του ευρωπαϊκού τραπεζικού συστήματος για το πρώτο τρίμηνο του 2018. Η ανάλυση των τραπεζικών κινδύνων βασίζεται σε στοιχεία ευρωπαϊκών τραπεζών και εκτιμήσεις αναλυτών του κλάδου και παρέχει σημαντικές πληροφορίες σε μια εποχή όπου τα τραπεζικά ιδρύματα αντιμετωπίζουν σημαντικές προκλήσεις.

Σύμφωνα με τα ευρήματα της Έκθεσης, οι δείκτες κεφαλαιακής επάρκειας των ευρωπαϊκών τραπεζών παραμένουν υψηλοί, παρά την μικρή μείωση που παρατηρήθηκε στο πρώτο τρίμηνο του 2018 λόγω εφαρμογής του νέου λογιστικού προτύπου IFRS9. Αξίζει να σημειωθεί ότι ο δείκτης κεφαλαιακής επάρκειας CET1 είναι άνω του 11% για όλες τις τράπεζες του δείγματος, επιβεβαιώνοντας την κεφαλαιακή ευρωστία των τραπεζών. Το επίπεδο του δείκτη CET 1 για το ελληνικό τραπεζικό σύστημα ανήλθε σε 15.9%.

Η ποιότητα των δανειακών χαρτοφυλακίων, όπως αυτή αποτυπώνεται από το δείκτη μη εξυπηρετούμενων δανείων (NPLs), συνεχίζει να βελτιώνεται καταγράφοντας το χαμηλότερο ποσοστό (3.9%) από το 2014. Η μείωση που σημειώθηκε είναι αποτέλεσμα κυρίως δύο παραγόντων: της αύξησης των χορηγούμενων δανείων και της μείωσης των NPLs από 1.12 τρις σε 779.2 δις ευρώ σε χρονικό ορίζοντα τριών ετών. Για τις ελληνικές τράπεζες η ετήσια μείωση των NPLs ήταν 0.9% (από 46.2% το 2017 σε 45.3% το 2018). Η Ελλάδα καταγράφει το μεγαλύτερο ποσοστό μη εξυπηρετούμενων δανείων, με την Κύπρο να ακολουθεί με ποσοστό 38.9%.

Το ζήτημα της κερδοφορίας των τραπεζών της Ευρώπης αποτελεί μια πρόκληση που εκπέμπει ανησυχία. Ειδικότερα, ο δείκτης απόδοσης ιδίων κεφαλαίων (ROE) ανήλθε σε 6.8% από 7.1% που ήταν το 2017. Παρά το γεγονός ότι καταγράφονται αισιόδοξες εκτιμήσεις για επίπεδα βιώσιμης κερδοφορίας στο κοντινό μέλλον, η αποδοτικότητα του κόστους και τα υφιστάμενα μοντέλα λειτουργίας των τραπεζών αποτελούν ζητήματα που θα επανεξεταστούν άμεσα από τις εποπτικές αρχές και τις διοικήσεις των ιδρυμάτων. Σε αυτό το πλαίσιο, αναμένονται αυξήσεις των προμηθειών που χρεώνουν οι τράπεζες και μείωση των λειτουργικών εξόδων. Το επίπεδο κερδοφορίας του ελληνικού τραπεζικού συστήματος είναι 0.7%, το χαμηλότερα ανάμεσα σε όλες τις χώρες.

Τέλος, παρατηρείται αύξηση του λειτουργικού κινδύνου κυρίως λόγω του cyber risk και της ασφάλειας δεδομένων και πληροφοριών. Οι γεωπολιτικοί κίνδυνοι επιδρούν αποσταθεροποιητικά στο ευρωπαϊκό τραπεζικό σύστημα και η πολιτική αβεβαιότητα που συνδέεται με την εμφάνιση του προστατευτισμού, τη νομισματική αστάθεια και την τελικά έκβαση των διαπραγματεύσεων για το Brexit αποτελούν πηγές κινδύνου για τις τράπεζες.